

Foto: UNPHOTO

KLIMATARBETET I FN

FN:s klimatpanel Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) bildades 1988 på uppdrag av Meteorologiska världsorganisationen WMO och FN:s miljöprogram UNEP. Uppdraget var ett svar på att det framkommit resultat av forskning som tydde på att klimatet var på väg att värmas upp och att mänskliga aktiviteter låg bakom uppvärmningen.

IPCC:s första syntesrapport kom 1990 och var en bidragande orsak till att FN:s ramkonvention om klimatförändringar, UNCCC, kunde antas på miljö- och utvecklingskonferensen i Rio de Janeiro 1992. Klimatkonventionen trädde i kraft i mars 1994 och har i dag skrivits under av 197 länder och ekonomiska regioner. Undertecknarna kallas för Klimatkonventionens parter och varje år hålls en konferens, Conference Of the Parties (COP).

Därefter har IPCC släppt fem syntesrapporter där det vetenskapliga kunskapsläget om mänsklighetens påverkan på klimatet har blivit tydligare och starkare.

PARISAVTALET 2015

Parisavtalet, det senaste avtalet under FN:s klimatkonvention, antogs den 12 december 2015 under COP21 och trädde i kraft ett drygt år senare, den 4 november 2016. Avtalets mål är att begränsa den globala uppvärmningen till 2 grader och sträva mot 1,5 grader.

Alla länder som har skrivit under avtalet ska ta fram åtgärdsplaner med nationellt fastställda bidrag, Nationally Determined Contribution (NDC), som ska stämmas av och förnyas med ökade ambitioner vart femte år. Att lämna in en ny NDC vart femte år är bindande, men det är inte bindande att uppfylla dem. Det är däremot bindande att vidta åtgärder för att uppnå dem.

En central punkt i avtalet är att alla länder ska bidra gemensamt men med olikartat ansvar och förmåga i ljuset av nationella förhållanden. Enligt Parisavtalet ska höginkomstländer bistå låginkomstländer med både utsläppsminskningar och anpassningsåtgärder genom finansiellt stöd, tekniköverföring och kapacitetsuppbyggnad.

Foto: Mika Baumeister/Unsplash

SVENSKA FN-FÖRBUNDET
www.fn.se, info@fn.se, 08-462 25 40

EN
BÄTTRE
VÄRLD

Foto: Markus Spiske /Unsplash

FN & KLIMATET

ENGAGERA DIG

Vill du vara med i arbetet för en bättre värld? Den svenska FN-rörelsen verkar genom FN-föreningar och skolor från norr till söder. Våra ideellt aktiva i FN-föreningar genomför årligen en mängd klimatrelaterade aktiviteter som du kan bli en del av. Vi erbjuder kurser och bjuder in till webinarier och fysiska möten. Vi arbetar för genomförandet av FN:s klimatkonvention, Parisavtalet, de globala målen och för stärkt engagemang och förståelse för FN:s viktiga roll i det globala samarbetet inom såväl fred och säkerhet som mänskliga rättigheter, fattigdomsbekämpning och hållbar utveckling.

Bli medlem

Gå in på fn.se/
medlem

Foto: Malin Åberg Aas

Foto: Chris LeBouffillier/Unsplash

Du kan bidra till en bättre värld. Engagera dig i Svenska FN-förbundet!

Läs mer

gå in på fn.se/blimedlem

Foto: D. Talukdar/iStock

Foto: Gagandeep Singh

DE GLOBALA UTSLÄPPEN

Den globala uppvärmningen ligger på drygt 1 grad jämfört med förindustriell tid och de globala utsläppen av växthusgaser minskar inte i den takt som krävs.

Tvärtom var de globala utsläppen av växthusgaser från fossila bränslen högre än någonsin 2021. För att klara av Parisavtalets mål och inte riskera en höjning av den globala medeltemperaturen över 1,5 grad måste de globala utsläppen av växthusgaser halveras till 2030 och sedan minska ytterligare till netto noll till 2050.

Av de scenarier som FN:s klimatpanel IPCC visar i sina senaste rapporter är det bara det lägsta som ligger inom ramen för Parisavtalets mål. De åtaganden som Parisavtalets parter har gjort hittills räcker inte för att nå avtalets mål.

DE SVENSKA UTSLÄPPEN

Sverige beräknar sina klimatpåverkande utsläpp i huvudsak enligt de rapporteringsriktlinjer som tagits fram inom FN och som parterna beslutade om på klimatkonferensen i Warszawa 2013. Denna redovisning följer upp hur Sverige uppfyller sina åtaganden enligt de internationella avtal som Sverige har skrivit under, till exempel Parisavtalet. Den används också för att undersöka hur Sverige lever upp till sina egna beslutade klimatmål. Det övergripande målet i det svenska klimatpolitiska ramverket är att Sveriges nettoutsläpp av växthusgaser ska vara noll senast år 2045, och därefter ska utsläppen vara negativa.

Enligt Naturvårdsverket har Sverige minskat sina totala utsläpp av växthusgaser med 35 procent sedan 1990, framför allt inom industrin. Klimatpolitiska rådet har i sina rapporter beskrivit att de svenska utsläppen behöver minska i snabbare takt än hittills för att nå de klimatpolitiska målen.

KLIMATRÄTTVISA

Klimatförändringarna slår olika beroende på olika sociala och ekonomiska faktorer. De som drabbas hårdast är oftast de som bidragit minst till krisen. Utvecklingsländer, urbefolkningar samt flickor och kvinnor är exempel på de grupper som drabbas mest.

Ända sedan klimatförhandlingarnas början har utvecklingsländer, som redan drabbats av klimatförändringarna, kämpat för att få ekonomiska medel för att kunna anpassa sig och lindra effekterna av dem samt få ekonomisk kompensation för skador och förluster som redan inträffat. Länder som redan drabbats av klimatförändringarna vill att ekonomiska medel ska frigöras.

Än så länge har inte de rika länderna nått upp till sitt löfte om 100 miljarder dollar i klimatfinansiering per år 2020-2025. "De utvecklade länderna måste minst dubbla sitt stöd till utvecklingsländerna så att de kan anpassa sig och bygga resiliens mot den klimatstörning som redan äger rum", sa FN:s generalsekreterare António Guterres under FN-mötet Stockholm+50.

VAD BEHÖVER VI GÖRA?

Förutom att minska utsläppen av växthusgaser så behöver vi anpassa våra samhällen efter de förändringar som en varmare planet innebär.

Vi ser redan i dag en ökad risk för klimatrelaterade naturkatastrofer. Under de senaste åren har världen drabbats av orkaner, översvämningar, skyfall, skogsbränder, värmeböljor och smältande glaciärer. Det senaste decenniet är det varmaste som uppmätts.

Även om de fossila utsläppen upphör kommer klimatförändringarna att fortsätta. Det innebär att det krävs stärkta åtgärder för att motverka skadorna av klimatförändringarna under lång tid framöver.

Förutom att anpassa våra samhällen kan vi hjälpa naturens egna möjligheter att buffra kol genom att stärka kolsänkor som bland annat skogar, våtmarker och marina ekosystem.

